

|                             |                                                                                                                                                                                                                           |
|-----------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ชื่อวิทยานิพนธ์             | : การบริหารจัดการห้องสมุดตามหลักสังคหวัตถุธรรมของมหาวิทยาลัย<br>มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์                                                                                                                 |
| ผู้วิจัย                    | : นางสาวชนากานต์ สิงห์เรือง                                                                                                                                                                                               |
| ปริญญา                      | : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)                                                                                                                                                                                  |
| คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ | : รศ.ดร.วรกฤต เกื่อนช้าง ป.ธ.๙, ศษ.บ. (สังคมศึกษา),<br>: ศศ.ม. (ภาษาสันสกฤต), ปร.ด. (บริหารอุดมศึกษา)<br>: ดร.อานนท์ เหล็กดี ป.ธ.๙, วท.บ. (วิทยาการคอมพิวเตอร์),<br>พธ.ม. (การบริหารการศึกษา), พธ.ด. (พุทธบริหารการศึกษา) |
| วันสำเร็จการศึกษา           | : ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๐                                                                                                                                                                                                          |

### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ๑) สภาพการบริหารจัดการห้องสมุดตามหลักสังคหวัตถุธรรมของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์ เป็นอย่างไร ๒) ระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการห้องสมุดตามหลักสังคหวัตถุธรรมของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์ โดยจำแนกตามปัจจัย สถานภาพส่วนบุคคลมีความแตกต่างหรือไม่ อย่างไร ๓) ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะการบริหารจัดการห้องสมุดตามหลักสังคหวัตถุธรรมของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์ ควรเป็นอย่างไร โดยใช้ระเบียบวิจัยเชิงพรรณนา ใช้การวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจในเบื้องต้นประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์ จำนวน ๒๒๖ คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน ( Krejcie and Morgan) ใช้วิธีเลือกตัวอย่างการสุ่มแบบอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ( Frequency) ค่าร้อยละ ( Percentage) ค่าเฉลี่ย ( Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : SD) การทดสอบค่าที ( t-test) การทดสอบค่าเอฟ ( F-test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) และใช้การวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก ( In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ( Key Informant) จำนวน ๗ รูป/คน และใช้การวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

### ผลการวิจัย พบว่า

๑.สภาพการบริหารจัดการห้องสมุดตามหลักสังคหวัตถุธรรมของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์ มี ๔ ด้าน คือ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ด้านบริการ ด้านสภาพแวดล้อม และด้านบุคลากรโดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียด

ในแต่ละด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านบุคลากร ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ

๒. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อ การบริหารจัดการห้องสมุดตามหลักสังคหวัตถุธรรม ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๕ จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่านิสิตที่มีสถานภาพ อายุ สาขาวิชาที่ศึกษาและชั้นปีที่ศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการห้องสมุดตามหลักสังคหวัตถุธรรม ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์ ทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๓ แนวทางในการบริหารจัดการห้องสมุดตามหลักสังคหวัตถุธรรมของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์ ควรจัดหาทรัพยากรที่มีคุณภาพ และเพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้ ควรนำมาวิเคราะห์ตามระบบสากลของห้องสมุดเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้ ควรจัดทำคู่มือขั้นตอนการใช้บริการทรัพยากรสารสนเทศ ควรจัดทำป้ายแสดงหมวดหมู่หนังสือภายในชั้นควรจัดบรรยากาศในห้องสมุดให้น่าเข้ามาใช้เหมาะเป็นแหล่งเรียนรู้ค้นคว้าของผู้ใช้บริการผู้ให้บริการควรพูดจาดีมีประโยชน์ คำนึงถึงประโยชน์ของบุคคลที่มาใช้บริการและเป็นคนที่เสมอต้นเสมอปลาย สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้เป็นอย่างดี

**Thesis Title** :The Library Management in accordance with the Sangahavatthus Dhamma Principles of Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Nakhonsawan Campus

**Researcher** : Miss Chanakarn Singrueang

**Degree** : Master of Arts (Educational Administration)

**Thesis Supervisory Committee**

: Assoc.Prof.Dr.Worrakrit Thuenchang Pali IX, B.A. (Social Studies), M.A. (Sanskrit Language), Ph.D. (Higher Education Administration)

: Dr. Arnon Legdee Pali IX, B.A. (Computer Science), M.A. (Educational Administration), Ph.D. (Buddhist Educational Administration)

**Date of Graduation** : March 15, 2017

## ABSTRACT

The objectives of this study were 1) to study overview of the Library management according to the Sangahavatthu in Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Nakhonsawan Campus, 2) to compare the opinions towards the Library management according to the Sangahavatthu in Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Nakhonsawan Campus as classified by personal factors, and 3) to study problems and recommendations on the Management Library according to the Sangahavatthu in Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Nakhonsawan Campus. This study descriptive research The questionnaires for quantitative data were collected by surveying. The population consisted of 226 undergraduates in Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Nakhonsawan Campus. The sample size was determined by using Krejcie & Morgan Table and used simple random sampling. Significance the corresponding confidence level was 95% .The statistical analyses used were frequency, percentage, mean, standard deviation, T-test, F-test, and One-way ANOVA test using Least Significant Difference (LSD) were applied. Moreover the qualitative data were collected by in-depth interview from 7 key informants and analysed the qualitative data by content analysis.

**The findings of the research were found that:**

1. Overview of the Library management according to the Sangahavatthu in Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Nakhonsawan Campus had 4 aspects including information resources, library service, environment, and personnel. A whole was at high level. Considering each aspect, the highest mean score was personnel and the lowest mean score was information resources.

2. Comparing the opinions towards the Library management according to the Sangahavatthu in Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Nakhonsawan Campus, there was no statistical difference (significance level of 0.05) and the assumption was not met. Considering each aspect, the undergraduates' opinions as classified by age, discipline, and college year had no statistical difference (significance level of 0.05).

3. Approaches for the Library management according to the Sangahavatthu in Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Nakhonsawan Campus were recommended as following: should provide quality and enough resources to the needs of library users, should be analyzed according to the universal library system to facilitate the user, should make manuals to guide the steps for using information resources, should be labeled book categories within the shelves, should manage and make the good atmosphere in the library for being an appropriate learning and researching source, should speak well and useful to the library users, and should be consistent and able to control their own emotions very well.